

Sicut forsitan abraham sciuit la-
zar in tot dolorib⁹ positū a diuinitē
in tot diuicijs ipso lazaro in di cā
te. Secūdo pnt scire ab angelis q̄
psentes sunt in omnib⁹ que agū
tur in terris. Tercō pnt scire aliq̄
que necessaria sūt eis scire nō tan-
tum presentia. sed etiā preterita a
futura diuino spiritu reuelante.

Sequitur dominica secunda.

Sermo primus.

Homo quidā fecit cenā ^{magna}
a vocauit multos. Lu-
ce. xiiii. Cū hō ad simili-
tudine dei sit fact⁹: nō
ē incongruū si de⁹ noie sue p magi-
nis nomine vt. s. hō dicat. Et sicut
dicit Grego. qñ de⁹ vult indicare
suā potestatiā virtutē. dicit leo.
Quī vero suā misericordiaz a pietas
ē dicitur hō. Per istū ergo homi-
nē de⁹ intelligitur. Per istam vero
cenā s̄m Gregori. satietas eterne
beatitudinis vel dulcedinis signi-
ficatur. Et dicit cenā a non prādi-
um. qz prandiu ē effectio sanctorū
in via. cenā vero in patria: qz post
prandiu cenā adhuc restat post
cenā vero diuini nullū. Post prā-
diū restat labor. Post cenā nō re-
stat nisi requies. Circa istā cenā
tria notant. s. inuitantis magna
liberalitas. Nūcī magna fidelitas
a vocatorū magna diuersitas. Li-
beralitas autē inuitantis apparet

in duob⁹. s. in hoc qz cenā magnā
preparauit in hoc qz multos vo-
cauit. Cena autē dicitur magna:
qui a magna sūt ferula q̄ ibi ap-
ponuntur. Et qz magni sūt fruct⁹
qui ibi dant. De magnitudine fer-
culorū dicit Isa. xxv. Dñs exci-
tuū faciet omnib⁹ populū in mon-
te hoc diuini pinguiū. cōiuuiū
medullatorū a diuini videntie
defecate. Ex quib⁹ verbis habetur
qz omnia q̄ dant in ista cenā sunt
pinguia medullata a defecata. In
preseti enim vita nostra subiacet
multis dolorib⁹ a corpus multis
passionib⁹. vt tūqz multis timori-
b⁹. Sed anima que nūc subiacet
dolorib⁹ tunc implebitur pingue-
dine a dulcedine a suauitate. Ps.
Sicut adipe a pinguedine a. Jere.
xxxi. Inebriabo amās sacerdotū
pinguidie a solabor eas a letifica-
bo a dolore suo. Et corp⁹ qd nūc
subiacet passionib⁹ tūc gaudebit
defecatione a omnium malorū abla-
tione. Corp⁹ est mō tenebrosū:
grossū ponderosū a mortalitati
subiectū. S; tūc defecabitur a pur-
gabitur a remanebit in corpore vi-
num purum scilicet. claritas. subti-
litas. agilitas a immortalitas. a
in infernum proidentur feces. Cor-
pora vero damnatorum erunt te-
nebrosa. a nunq̄ lucem videbūt.
Erunt grossa a spissa vt in ea forti-
us agat. Et erunt etiam pondero-
sa vt nunq̄ resurgant: sed de pe-
na in penam cadant. Erunt mor-

diuisio s̄mōit
m. 36 p̄tes

p̄ma p̄t.

92

talia vt semper in morte sint & ta-
men nunq̄ deficiant. Et de isto vi-
no sanctorum. & fece damnatorū
dicitur in psalmo Calix in manu
domini vinū meri plenus mixto.
Et sequitur. Veruntamē fex ei⁹
non est exmanita cū. Vt rumq̄
s. corpus & anima que sunt sub-
iecta timoribus tunc replebūtur
medulla id est securitate plena.
Sicut enim medulla itra ossa ab-
sconditur: sic sãcti ab omni timo-
re abscondētur. Ps. Abscondes
eos in abscondito faciei tue. a cō-
turbatione hominū. Fructus au-
tem qui ibi dantur figurant̄ Nu-
meri. xiiij. in illis fructib⁹ quos de
terra pmissiomis exploratores d-
tulerunt qui fuerunt ficus. vva &
malogranata. Per ficum intelli-
gitur dulcedo que causatur ex cō-
templatione diuinitatis. Sicut e-
nim ceteri fructus videntur insipi-
di respectu dulcedinis ficū: sic re-
spectu dulcedinis diuine omnis a-
lia dulcedo videt̄ amaritudo. Ber-
nardus. Reuera illud est verum
& summum gaudium qd non est
de creatura: sed de creatore & ceptū.
quod cū possederis nemo tollet a-
te. cui compata omnis alia iocun-
ditas meror est. omnis suauitas
dolor. omne dulce amaruz. omne
deoz fẽdum. omne postremo a-
liud qd cū qd delectari posset mo-
lestum. Per vva significat̄ dulce-
do que causatur ex visione hūa-
nitatis: que quidē vva fuit de vi-

te virginea nata. Eccle. xiiij. Ego q̄
si vitis fructificauī suauitate; odo-
ris. Fuit igne caritatis excocta.
Canticoz. v. Botrus cipri dilectus
meus michi in vineis Engadi. Ad-
titteram ille vinegra dñs solari-
bus exuri dicitur. Fuit in torcu-
lari crucis oculcata. Psal. xliij.
Quare cubz est indumentum tu-
um & vestimenta tua sicut oculcā-
tium in torculari. Per malogra-
nata intelligitur leticia: que cau-
satur ex sanctorū societate. Can-
p. Sicut granum mali punicī: ita
gene tue. Sicut autem dicit glo.
Malum punicū exterius in corti-
ce habet candorem. interius rubo-
rem. habet etiā in granis intellus
magnā ordinabilitatem. Sancti
g. qui sunt gene dei. p. similitudi-
nem erunt in corpore candidi et
lucidi. ppter magnā castitatem.
erunt in aīa rubicundi ppter feruē-
tem caritatē. erunt inter se valde
ordinati ppter iocundam socia-
tatem. Secundo oñditur liberalitas
inuitantis: ex eo qd vocauit mul-
tos. Vocat autem eos p. quatuor
modos. s. p. extelora documēta. p.
collata beneficia. per interna cōsi-
lia. p. irrogata flagella. Sicut di-
cit gre g. vocat multos: sed pau-
ci veniunt. qz nō nunq̄ ipsi qui ei
p. fidem subiecti sunt. eterno ei⁹
coniūio male viuendo contradi-
cunt. de quo cōqueritur ipse do-
minus dicens Prover. pri. Voca-
uī scilicet per legem & prophas &

multoq̄ mōdō

vocat dñs 2^{or} modis

aliorum doctorum exteriora docu-
menta: a renuisti. Extendi manū
meam dando vobis multa benefi-
cia a non fuit qui aspiceret: gra-
tiaz actiones rependendo. Despe-
xistis omne osilium meum quod
vobis sepe inspiravi illud nō at-
tendendo. nec ope adimplendo. Et
in crepationes a flagella mea que
aliqui vobis infixi neglexistis in
malicia vestra p durando: nec vi-
tam vestram p penitentia corrigē-
do. Itē subdit. Ego quoq in inte-
ritu vestro gaudebo. **S**cd̄ ponitur
nunciū magna fidelitas cum dici-
tur. Misit seruu suum hora cene
Scdm̄ greḡ. est quemlibet predi-
catorē; dicere. inuitatis vt veniet
q̄ parata sunt omnia. Paratus
enim est loc⁹. Jo h̄ iij. Vado pa-
rare vobis locū. Parate sunt mē-
se. Lu. xvij. Vt edatis a bibatis
sup mensam meā in regno meo.
Paratus est panis. Sapiē. xvi.
Paratū de celo panem prestitit il-
cis. Parata sunt fercula. Mat h̄.
xxij. Tauri mei a altilia mea occi-
sa sunt a omnia pata sunt venite
ad nuptias Paratum est vinum
Canti. vi. Bibite amici a inebria-
mini carissimi. Parati sūt seruito-
res a angeli. Ad hebre. Omnes
sunt q̄si administratorij spūs in
ministerium missi. Paratus est
ipse pincerna xps. Luce. xij. Pre-
cinget se a faciet illos discalibe-
re a transiēs ministrabit eis. nō
restat ergo nisi vt manus laue⁹.

27 p̄m^{1c}

et corba nostra mundem⁹ a p bo-
na opera nos disponamus a pre-
paremus. Ps Scdm puritate ma-
nuū mearum retribuas michi.

Tercio notatur vocatoꝝ magna
diversitas. Nam scdm̄ gregoz
tres sunt vocatoꝝ difference. Qui-
dam enim vocantur a venire con-
temnunt. Alij vocantur a veniūt
Alij opellantur vt intrent. Illoꝝ
autem qui vocant a venire contem-
nunt tres sunt difference. scdm̄ Au-
gustinū de verbis dñi. s. superbi. a-
uari a luxuriosi. Excusatio ergo p̄
mi p̄inet ad superbos: qui dixit.
Villam em̄ a dominatū terrenū
multo labore exquisiui. vel infeli-
ci o mercio. s. p̄cō anime vel reg-
ni celestis op̄paravi. rogo te habe-
me excusatum. Greg. Dumilitas
sonat in voce: sed dum venire oē-
nit: supbia est in actione. Fatui-
tas autē istius notatur nō t̄m in
hoc q̄ dñatum tam care emit sed
etiā in hoc q̄ dicit. villam em̄ a
necē habeo ep̄ire a videre illam.
Debet em̄ prius videre q̄ emere.
Null⁹ enim dominatum terrenū
tam care emeret: si prius videret
a o sideraret quid emeret. s. p̄ssel-
tionis e⁹onus a gravitate a vite
h⁹ breuitate. Ecclē. x. Omnis potē-
tatis brevis ē vita. Scd̄ periculū
a anxietate. Nam em̄ arboris q̄
sunt in imo sunt in quiete. qui at
sunt in vertice semp sunt in agita-
tione. Exemplum refert v alexiū
q̄ cū quidā rex deberet coronari

coronam in manu tenens dixit. ^{Abra}
 Onobilem magis q̄ felicem. Quā
 si quis cognosceret q̄ multis pe
 riculis & sollicitudinib⁹ sit plena
 nec humi iacentem tollere vellet
 Tercio principij immaturitate. ³
 q̄ quanto altior ascensus: tanto
 grauior casus. Cecidit petrus sed
 de infimo. & ideo statim surrexit.
 Cecidit dauid sed de plano. q̄ se
 in altum non extulit. Iuxta illud
 dñe non est exaltatū cor meum:
 q̄. & ideo cito surrexit. Cecidit A
 dam sed de alto. q̄ de paradiso. &
 ideo cū difficultate surrexit. q̄ cū
 morte xp̄isti. Cecidit lucifer sed
 de celo altissimo & ideo nunq̄ sur
 rexit. Excusatio secūdi p̄tinet ad
 auaros: qui dixit. Iuga boū emi
quinq̄ aē. Pet iuga q̄ scdm Au
gust. instrumenta sensuū obinan
tur. duo enim sunt oculi. due au
 res. duo nares. duo instrumenta
 gustus. s. lingua & palatū. due
 manus quib⁹ maxime sensus ta
 ctus appropriatur. Sicut ergo bo
 ues terram versant: sic sensus aua
 ri circa terram vel circa terrena de
 lectant. Magis enim delectantur
 eius oculi in vidēdo massam aua
 ri q̄ invidēdo corpus xp̄i. Ecede
xxvii. Insatiabilis est oculus eu
pibi. Plus delectantur aures eius
 in audiēdo aurum q̄ verbū dei.
 Non est talis propheta qui dixit.
 Bonum michi lex oris tui q̄. Na
 res etiam eius student a remotis
 nūdinas odorare. vt illic possent

currere Similes vulturi qui cum a
 remotis odorat ipsum fetorez ca
 daueram: illuc currit. Et sūt ista
 terrena cadauera. Certe terrena
 cadauera ista sunt aurum & argē
 tum. quorum vnum scdm bernar
 dum ē albu. & aliud lutum rube
 um. Citi⁹ enim currit auarus ad
 nūdinas q̄ ad missas. & citi⁹ ad
 mercatores. In ore em̄ auari dul
 tior est nominatio auri q̄ nomiā
 tio verbi dei. Nō est auarus simi
 lis illi q̄ dicebat. Quā dulcia fau
 cibus meis elo quā tu admine:
 sup mel & fauum. Manus enim a
 uari libentius tangunt aurum &
 argētum q̄ sanctum euangelii.
 Et tamen diuitie sp̄ne sunt. & ma
 gis delectatur tangendo illas: q̄ li
 lia vel rosas. Job. xxx. Esse sub se
tibus delicias oputabant. Excusa
 tio vero terci⁹ p̄tinet ad luxurio
 sos. qui scilicet dixit Vxorem du
xi. & ideo non possum reme. Si
 enim vxor accipitur hic proprie:
 falsum dixit. sed capitur hic vxor
 pro carnali voluptate. Vnde dicit
 beatus Gregorius in moralibus. ^{omne}
 Nonnulli in coniugio non fecun
 ditatem prolis: sed desideria expe
 tunt voluptatis. & idcirco per rem
 iustam non immerito figurat po
 test res iniusta. Homo ergo volu
 ptuosus ad celestem cenam pue
 nire non potest. non debet. neq̄
 est dignus. Non potest. quia sci
 licet est compedibus alligatus.
 Vnde dicitur Ecclesia. vij. Inueni

*p. quib⁹
 iuga bo
 uum dicit
 ligat⁹ q̄
 q̄. s. bo
 uum. Et
 dicit*

amariorem mōte mulierem que
laqueus venatoris est. Non de
bet. qz fetidus est. **Johelis.** Com
putuerūt iumēta in stercore suo
Non est dign⁹. qz est sordida ves
te indutus. **Jude.** Odientes cam
q̄ carnalis est maculatam tunicā
**Si enim indign⁹ fuit staē in nup
cijs qui nō habuit veste nuptia
lem Mathi. xij.** multo fortius
quī vestem h̄z maculatam a viti
perabilem **Deinde ponitur secun
da dīa vocatoꝝ illoꝝ. s. qui vocan
tur a veniunt cū dicit. Exi in pla
teas a vicos ciuitatis a paupes
debiles a claudos introduc huc a
pūt intelligi hec verba litteraliē.
Quia s̄m grego. infirmi a in hoc
mundo despecti pleūqz tanto cele
rius vocem dei audiūt: quanto in
hoc mundo non hūt vnde descen
tur. Vel pūt spiritaliter intelligi
Vnde dīc glosa. Sic peccatores fu
erunt qui venire noluerūt: sic pctō
res sunt isti qui veniūt. **Sed pctō
res supbi respuunt. humiles vō
eligunt. a hōꝝ sunt quatuor ḡna**
**Quidam em̄ peccant p̄ torporem
a negligentā a isti sunt paupes
quali paz habentes amoris a de
uotionis a bonē opationis. Alij
p̄ fragilitatem humanā. Isti sūt
debiles sic petrus qui timore x̄pi
stum negauit. Alij p̄ ignorantā
a isti sunt ceci sic fuit paulus. p̄
Thimo. Ignorās feci a in incre
dulitate mea. Alij p̄ certam mali
ciā. Isti sunt claudi qui vnū pedē****

hūt in celū a aliū in terrā. Omnes
isti reatū suū aliqui cognoscūt.
a ad deum veniunt. **Deinde ponit
tercia dīa vocatoꝝ illoꝝ. s. qui cō
pellant: cum dicit. Exi in vias a se
pes a compelle intrare. Isti sunt
quī p̄ longam consuetudine; in pec
catis indurantur qui dicunt mo
rari in h̄is. qz demonib⁹ p̄uū fa
cti sunt. **Job. xx.** Vident a veniūt
sup eum horribiles aē. a dicuntur
morari in sepib⁹. qz sp̄mas pecca
torum colligunt in quibus obu
runt. a in quib⁹ serpētes inferna
les morāt. **Tales vix a nūq̄ ouer
tuntur nisi opellantur.** Istam au
tem opulsionem fac̄ aduersitas.
Vnde grego. Mala que nos hic
premunt: citius ad deum nos ire
compellunt. **Aug⁹.** Felix necitas
que ad meliora compellit. **Rem
foris inueniatur necessitas ne in
tus inueniatur voluptas. Seneca
Infermitati mee gratias ago: q̄
cogit me non posse que d̄ non de
teo velle.****

Sermo secundus eiusdem

Uxorē duxi. a idē
nūc non possum a cete
ra. **Non dixit iste.** vir
ginitatem vōi aut cō
promisi. a idē non possum veniē
Sed dixit. **Uxorē duxi.** Certum
est at̄ qz q̄ vxorē ducit ad celestē

cenam venire possunt. Sed dicuntur
 non posse. quia non ita libere. nec
 ita expedite possunt venire coniuges. si
 autem virgines vel continentis ex eo quod
 plura habent inducentia ad ma-
 lum a plura retrahentia a bono. et
 Choz. xvij. Qui sine uxore est sol-
 licitatus est que sunt dei: quomodo pla-
 ceat deo. qui autem cum uxore est: sol-
 licitatus est que sunt mundi: quomodo
 omni placeat a diuisus est. Nichilo-
 minus tamen dicitur est venire possunt:
 si ordinem matrimonialem seruare
 volunt deus enim in paradiso ma-
 trimonium instituit quomodo dixit Geni.
 et Crescite et multiplicamini et reple-
 te terram. Si ergo grauiter peccat qui
 frangit ordinem benedicti vel au-
 gustini: multo grauius peccat qui
 frangit ordinem quem ipse deus in-
 stituit Et quia quilibet ordo habet e-
 gulam suam: in ordine matrimo-
 nij data est regula a viris per se.
 a mulieribus per se. Quia enim sunt
 diuersa conditionum. mox a vo-
 luntatum. ideo conuenit ut cuiuslibet
 daretur regula sua specialis. Regu-
 lam autem virorum fecit a dicitur
 apostolus que scilicet habet quatuor
 capitula. Primum est quod viri uxo-
 res suas debent instruere et regere
 Ephes. v. Mulieres viris subdite
 sicuti ecclesia domino quomodo vir caput
 est mulieris sicut christus caput est
 ecclesie. Ex quo vir caput est mu-
 lieris debet eam regere et instruere
 leges imponendo prout viderit ex-
 pedire. Quedam autem matrone

probate sunt. Istis non sunt leges
 imponende: sed sue libertati peni-
 tus relinquende. Talis vitavi cum
 non sollicitat: sed delectat Ecclesia-
 stica vicefimo sexto. Mulier fortis
 oblectat virum suum. Quedam
 autem suspecte. Ille legibus fuit
 artande vel magnum periculum est
 Vnde dicitur de muliere Ecclesiast-
 tica vicefimo quinto. Si autem non
 ambulauerit ad manum tuam:
 confundet te in conspectu inimico-
 rum tuorum. Quedam sunt medie:
 que adhuc non sunt bene probate.
 Ille autem non sunt nimis artan-
 de nec nimis relaxande: sed sunt pro-
 us probande. Si etenim amicus
 antequam de eo confidit est proban-
 dus: multo fortius a vxor. Ecclesi-
 astica sexto. Si possides amicum
 in temptatione posside eum. et ne
 facile credas ei tempus est.

¶ Secundum capitulum est: quod
 scilicet vir debet discrete mulierem
 suam diligere. Istud autem capi-
 tulum ponit apostolus paulus ibi-
 dem dicens. Viri diligite uxores
 vestras sicut dominus noster ihesu-
 sus christus dilexit ecclesiam: id
 est diligite eas amore discreto et
 ordinato Quod quidem fit quan-
 do seruatur hoc quod dicitur pri-
 me ad Corinthios septimo Qui
 habet uxores tanquam non habentes
 sint. Ille habet uxorem et non ha-
 bet uxorem: qui scilicet tempore
 debito scit operi coniugali inten-
 dere et tempore debito abstinere.

de quo tempore dicit Crisost. su-
per Mat. Abstineat a menstru-
ata abstinere ab impregnata eti-
am quoniam dies festi. et dies ieiunij
Ex hijs habet quod quatuor tempori-
bus abstinendum est. scilicet tpe men-
strui. quod sicut dicit Hieron. tunc
concipiunt damnati. ceci. claudi
et leprosi. Abstinentum est tpe
impregnationis. quod etiam istud tes-
tie obseruant. Dicitur in li. de na-
tura animalium quod elephas feminam
pregnantem non tangit. Abstinen-
dum est tpe festiuo et etiam i elu-
mior. Aug. Tempore processio-
is. ieiuniorum non licet coniugibus ueni-
re. quod tunc a licitis abstinendum
est ut facilius impetret quod pos-
tulatur Tercium est quod viri debent
in necessarijs suis uxorijs prouidere
Istud ponit apostolus ibidem dicens.
Qui suam uxorem diligit. seipsum di-
ligit. nemo enim unquam suam carnem
odio habuit. sed nutrit et fouet.
Glosa. Nutrit. scilicet cibo et potu. et fo-
uet eam. scilicet vestimentis. Non tamen
debent permittere viri quod uane or-
nent se uxores sue. Talis ornatus
reprehensibilis est ratione quadru-
plici. Vna sumitur ex parte uxoris
quantum ad animam. quod christus
in anima induere non potest. Un-
de super illud prime Petri. Quia
non sit capillatura extelus aut cir-
cumdatio auri. aut indumentum. et
stimulorum cultus. scilicet diuersus. et
nimis preciosus. Glosa sicut capi-
anus dicit. Serico et purpura in

duite christum induere non possunt. Auro
et margaritis et momilibus adorna-
te ornamenta peccatoris et cordis per-
biderunt. scilicet humilitatem et bo-
nos mores habere non possunt Quod
de illis intelligendum est que or-
nant se ad animas capiendas.
Secunda sumitur ex parte corpo-
ris ipsius mulieris quod est pul-
uis et cinis. Stultus autem ille es-
set qui cinerem et puluerem uellet
in sacco serico custodire. Crisost.
super illud Luc. xvi. Induebatur
purpura et bisso dicit. Puluerem
et cinerem purpura et bisso tege-
bat. Tercio sumitur ex parte christi
quod christus ipsas non cognoscit
cum per diuersos colores se tras-
mutent quos in eos non creauit.
Hieronimus. Qua fiducia erigit
ad celos vultus. quos conditor
non cognoscit. Quarta sumitur
ex parte proximi. que mulier se-
pe decipit. et ad concupiscentiam tra-
hit. Crisostomus super matheum.
Mulier si se decorauerit et oculos
hominum ad se uocauerit. et si pla-
gam non intulerit. extremam tamen
vindictam dabit. venenum ob-
tulit. et si nullus qui bibat inuen-
tus sit. Quartum capitulum est
quod non debent uxorijs suis nimis
rigidi et duri esse. Istud dicit ad
Colosenses. iij. Diligite uxores
vestras. et nolite amari esse ad il-
las. Talis etenim amaritudo est
causa discordie inter coniugatos
que scilicet multum deo displicet

ficut a concordia deo multum pla-
 cet. Eccl. xxv. In tribus bene pla-
 citum est spiritui meo que sunt p-
 bata coram deo a hoibus. scilicet con-
 cordia fratrum. amor proximorum. et
 vir a muliere bene sibi consentiens
 Quia enim non bene conueniat cul-
 pa: aliqui est ex parte viri. aliqui
 ex parte mulieris. aliqui ex parte ut-
 usque. Et super hoc potest poni tale
 exemplum. Si quis enim in ferreum fer-
 ro vult unire: oportet quod utrumque
 per ignis adustionem mollescat. Si
 enim utrumque fuerit durum vel alte-
 rum istorum: non poterunt coniungi
 Quia vir est nimis seuerus a vxor
 nimis superba: tunc ambo sunt du-
 ri a non poterunt pacificari. Quan-
 do vir est benignus a vxor super-
 ba. vel econuerso vxor mansueta
 a vir seuerus: non poterunt conue-
 nire. Oportet igitur quod uterque mol-
 lescat. scilicet quod vir habeat benignitatem
 a mulier mansuetudinem: a tunc
 fit quod dicit scriptura quod multum
 placet deo vir a mulier sibi consen-
 tientes. Secunda regula que est
 mulieris ponitur Thob. dimiserit
 filiam ire monentes eam honora-
 re soceros suos. diligere maritum.
 regere domum. curare domum. a
 seipsam irreprehensibilem exhi-
 bere. Et ista regula habet quinque
 capitula. a ideo est maior quam regu-
 la virorum. que habet tantum qua-
 tuor. Et hoc ideo. quod mulier magis
 deficit in discretionem. ideo maior est
 indiget eruditione. Primum est

quod debet soceros honorare. Istud
 est rationabile ut tanquam patrem a
 matrem soceros honoret. cum
 ipsi eam sibi in filiam associen-
 t. Unde a socer a sociando nomen
 accepit. Sed contrarium sepe fit.
 Unde dicit Hieronimus contra
 Iovinianum. In quadam regio-
 ne consuetudo est: ut nurus alte-
 ra die postquam inducitur a socero
 ollam mutuo petat. Cui illa statim
 negat. ut sciat istud threntium ve-
 rum esse. Omnes socrus oderunt
 nurus. Secundum capitulum est.
 quod virum debet diligere a hoc amo-
 re casto a singulari. De quo amo-
 re dicit Crisostomus super Matth.
 Ecce si vir habet vxorem: quomodo
 agnoscat vxoris plena dilec-
 tio. Vxor non debet putare aliquem
 sapienterem quam virum suum. Et si
 alter sit formosior a sapientior:
 tamen sibi non debet apparere.
 Perfectum namque odium. a per-
 fectus amor: rerum iudicia non
 cognoscunt. Ut puta. si perfecte
 oderis aliquem: quecumque apud
 illum fuerint: omnia tibi displice-
 rent. siue que dicit. siue que agit.
 Etiam si bona essent que ageret:
 tamen tibi mala viderentur. Sic
 etiam econuerso. si aliquem per-
 fecte amas a diligis: quecumque
 sunt apud eum placent tibi siue
 que loquitur. siue que agit. Et si
 vero mala sunt que ipse agit: ta-
 men tibi bona videntur.
 Tercium capitulum est quod debet

no.

suam familia; regere. Sic enim le-
gitur. **Thimo. ij.** Qui suorum ma-
xime domesticorum non habet curam
fidei negavit. **Glosa.** Opibus a se
non verbis. quia proximum non dili-
git. Et est infideli deterior. quia hic si
delitatem non cognovit vel permisit
Sed de multis matribus potest di-
ci illud **Treno.** Filia populi mei
crudelis quasi strutio in deserto.
Strutio oua sua terra cooperit. et
abiens; ea derelinquens sepe ab
animalibus oculantur. Sic multe
sunt matres que permittunt filios
a terrenis affectibus inuoluam et a
demonibus oculari. et ipse non curant.
In hoc tamen sunt strutionibus cru-
deliores quia illi super oua sua ocula-
ta magnam plandum faciunt. iste
autem super filios a demonibus con-
culcatis minime plangunt. et super
hoc filii in iudicio conquerentur
Eccle. xli. De patre impio queretur
filii. quoniam propter illum sunt in ob-
probrium. **Quartum capitulum** est quod
debet domum gubernare et ideo omnia
eam tria habere. scilicet sapientiam ut omnia
sapienter disponat. **Prover. xxiij.**
Sapiens mulier edificat domum
suam. insipiens extructam quam ma-
nibus destruit. **Secundo diligentiam**
ut omnia sollicite promoueat. **Pro-
uer. xiiij.** Mulier diligens coronam
est viro suo. **Tercio prudentiam**
ut suo tempore necessaria cunctis pro-
videat. **Propter ista tria dicitur** pro-
uer. vlti. de muliere forti. Operata
est consilio manuum suarum. Ecce quoniam

sapiens. Et de nocte surrexit. ecce
quod sollicita. Et dedit predam do-
mesticis suis. et cibaria ancillis suis.
ecce quod prouida. **Quintum capitulum**
est quod debet se irreprehensibilem
exhibere. ut scilicet nullam maculam
habeat. nec in vita. nec in fama.
nec in sua conscientia. Et istas suas
maculas in triplici speculo debet
videre. **Primum speculum** est sacra-
scriptura siue dei preceptum in quibus
anime sancte semper aspiciunt
Et si que in eis sunt feditates; in
penitentia et mouemendatione ab-
luunt et deponunt. **Secundum specu-
lum** est vita christi. ad cuius pacem
pietatem et humilitatem debet se spe-
culari. **Bernardus.** super cantu. **Ut iug-
es michi domine et speculum** pati-
endi et normam viuendi. **Tertium**
speculum est exemplum ancillarum
christi. Si enim mulier non posset
sequi vitam sanctorum virorum christi
se quatur et imitatur vitam sua-
rum sororum. scilicet **magdalene. a-
gnetis ac.** **Omnes enim maculas**
quas mulieres deprehendunt ad
ista specula lauare debent in vera
et pura confessione. et morum emen-
datione. **In huius namque signi-
ficationem in lauatorio templi**
salomonis erant specula. ut dicitur
Exodi. xxxviii. **Bernardus.** **A-**
ma confessionem si affectas deco-
rem. **Confessione enim iungitur**
decor. **Psalmista.** Confessio et ple-
chritudo in conspectu eius. Sed mal-
te sunt que scilicet libentius viderent

faties carnis in speculis vanitatis
q̄ faties mētis sue in supra di. his
speculis. **Jeromimus.** Mulier ad
speculū pingitur et in contumeliā ar
tificis conatur pulchrior eē q̄ nā
ta sit.

Sequitur sermo tertius eiusdē.

Dico autē vobis q̄ nemo
viroꝝ illoꝝ qui vocati sūt
gustabūt cenam meā ac
Per hoc dat intelligere q̄ gusta
būt cenam aliā que nō ē sua. **T**
notandū q̄ quadruplex ē cena. s.
corporalis spiritualis infernal et ce
lestis. In cena corporali debent re
fici paupes. Luc. xiiij. Cū facis ce
nam aut pran diū voca paupes
debiles cecos et claudos. **S**ciendū
est autē q̄ antiqui comedebāt se
mel in die in loco comuni et comu
niter. Et q̄ tantum semel comede
bant. ideo cenam appellabant. et
q̄ post cenā comestio nulla resta
bat. Quia etiā comedebant in lo
co comuni et comuniter. iō similiter
cena dicebat a cenō quod est co
mune. **E**x primo ergo ostēdebāt
suam fragilitatē. Eo q̄ tante erāt
abstinentie q̄ contenti erant in
vna comestione in die. **E**x secūdo
ostendebant suā honestatē: iō
enim in loco comuni et euidenti co
medebāt ne ioculasciui ibi fierēt
vel verba detractoria resonarent.
Ex tertio ostendebant suā litera
litatem q̄ nō singulariter sed co

muniter comedere volebāt. Ideo
peregrinos et hospites ad sua con
uiuia vocabāt. **E**xemplo autē an
tiquo cum nos ista tria in istis co
uiujs habeam⁹. Primo temperā
tiam et frugalitatem humane na
ture que modicis contentatur et co
seruatur: superfluis vero destituit
et debilitatur. **E**cclēsia. xxx. Vere
quasi homo frugihis q̄ tibi ap
ponuntur. **E**iisdem. xxvij. In mē
tis escis erit infirmitas. **E**t iterū.
Propter crapulā multi perierūt
q̄ autē abstimens est adiiciet vi
tam. **R**efert Augustinus tria doctri
mēta a beato ambrosio se didicis
se. **V**nu; ē ne officium militandi
aliquib⁹ suadeat ne forte ita calū
mias aut expoliaciones exerceant.
Secūdu est ne vxorē alicui petat:
ne forte ipsi iunges male inter se
conuenient et sibi inuicē maledice
rent. **T**ertiu est ne ad conuiuū
inuitatus accedat: ne forte intem
perantie vitium incurrat. **S**ecun
do debemus habere honestatē: ne
scilicet in nostris conuiujs fiat la
sciuia solatia. **V**n̄ **I**saie quinto.
Citharam et liram et tympanum
in conuiujs vestris et ne dicāur
verba detractoria. **V**n̄ **P**rouer
bio xijmo octauo. Noli eē in co
uiujs potatorum nec in comesta
tionibus eorum qui carnes ad ve
scendum offerunt id est scdm glo
sam: qui in locutione vicissim pro
ximorum vitam dicunt. **I**deo bea
tus Augustinus contra pestem

16.

detractōnis hos versus in sua mē
sa scriptos habebat. Quisquis
amat dictis absentū rodere vitam
Hanc mensaz retitam nouerit cē
sibi Tercio debem⁹ habere pieta
tem. s. vt peregrinos a pauperes
in nostris conuiujs habeamus.
Job. xxxi. Si comedi buccellā me
am sol⁹ a non comedit pupillus
ex ea a ceterā. Cōtra hoc dicit aua
r⁹ Ecclesiasti. xi. Inueni requiē mī
hi a nūc māduco d bonis meis
sol⁹. Et nescit q temp⁹ pretereat
a relinquat omnia alijs a ipē mo
riatur. Secūda ē cena spiritalis
quā de⁹ facit cū anima. Apoca. iij
Ego sto ad hostiū a pulso. Si q̄s
aperuerit mīhi ianuā intrabo ad
illi a cenabo cum illo a ipse mecū
Doc ē q̄ ponam⁹ ad simboz vel
ad stotū. Peccator em̄ penitens
debet in cena ponere tria fercula. s.
contritiōne/ confessione/ a satisfā
ctiōne. De⁹ autem tria alia ponit
scilicet misericordiam/ gratiam/ a
gloriam. De ista dicitur Job am̄
duodecimo. Sfecerūt autem cenā
illi id est christo martha a maria
a ministrabāt ei: lazar⁹ vero vn⁹
erat ex discumbentib⁹. Per mar
tham vero signantur adiuui. Per
mariam cōtemplatiū. Per lazarū
denuo a peccati ēfuscitati Christ⁹
cenat cum adiuuis: quia dlectatur
in eoz operaciōne. Cenat cum cōte
platiuis: quia delectatur in eoz
cōtemplatione. Cenat cum pecca
toribus denuo conūsis: quia dele

ctatur in eorum ouersione. Psal.
Mirra a gutta a cetera Per mirrā
signatur cōtricio. Per guttam: q̄
tūmorem expellit intelligitur hu
militas Per cassiam q̄ sedm̄ glōfā
nutritur in aquis signatur fides:
q̄ datur in baptismo. Sic ergo
regum. id est anime sanctorū: qui
se bene reuerunt que sunt domus
eburnee id est caste a pure. a quo
rum vestimēta id est opera a roma
tib⁹ virtutū: sūt plena. christum
multū delectant delectatur etiam
in cōtritiōne penitentiū. in humili
tate cōtemplatiū orū. in fide forma
ta adiuuorum. Sicut enim cōtritiō
necessaria ē de nouo conūsis: a fi
des formata necessaria ē adiuuis:
sic humilitas necessaria ē cōpla
tiuis. Nō enim potest ascendere ad
deum nisi habeat humilitatis gē
d⁹. Augustin⁹. Tutam securaz q̄
vitam molitur humilitas: leuās
cor ad deum non cōtra deum. Ter
tia cena ē pena infernal de qua bi
citur Apoca. xix. Venite a cōgrega
mini ad cenam magnā dei vt mā
ducetis carnes regū. In ista cena
habetur duplex panis. Vn⁹ ē du
rissim⁹ qui nunq̄ potest digeri. s.
mors eterna. Mors depascet eos.
Vnde dicitur Proverbioꝝ vicesi
mo. Suavis ē hominī panis mē
daciū a postea implebitur os eius
calculo. Sicut enim calculus non
potest masticari nec digeri: sic eti
am mors eos pascet a tamē nun
q̄ poterit finire. Alius panis est

amarissimus. s. conscientia amara
 Job. xx. Panis eius in vtero illius
 vertitur in fel aspidum intrinsecus
 Grego. nazanzenus. Mala conscientia
 sequitur se. vmo non recedit a
 se. Vir potest foris esse remedium
 vbi intus vulnus est inclusum. Se
 cundo in ista cena dabitur duplex
 vinum. s. rubrum quod est fel draco
 nis. et album quod est venenum serpen
 tis. Deut. xxxij. Fel draconum vinum
 eorum venenum aspidum insanabile.
 Tertio in ista cena ponuntur carnes
 hirci et asse. sicut dicitur Apoc. xvi.
 Maducaverunt linguas suas pre
 dolore. Dammati quidem transeunt
 ad calorem nimium ab aquis nimium
 umet dicitur Job. xxxij. Qui ego
 erunt in aquis nimium tunc pre nimio
 dolore maducabunt linguas suas
 congelatas: et sic quod dano come
 dunt carnes hircas. Quando vero erit
 in igne tunc pre nimio dolore come
 dent linguas suas adustas: et sic
 quod dano comeditur carnes as
 las. Quantitas quoque et quotienscumque
 lingua comeditur subito reinteg
 tur ut iterum comedatur. Et quo
 niam in magnis conviviis conveniunt
 sonare magna genera musico tunc
 ideo in illa cena resonabunt tria ge
 nera instrumentorum. Primum est stri
 dor dentium. Math. viij. Ibi erit fle
 tus et stridor dentium. Secundum vlu
 labit demonum. Psal. xli. Vlutabit
 moab ad moab: et universus popu
 lus vlutabit Moab interpretatur ex
 patre quod significatur per illud. de

quo dicitur Job. viij. Vos ex pa
 tre dyabolo estis. Moab ego vlu
 labit quod demones maiores vlu
 labunt ad moab et ad demones mi
 nores. Similiter universus populus
 vlutabit. quod ceteri demones eis re
 spondebunt. Tertium est placidus
 oim communitur. Zach. xij. Plan
 get terra. infernalis. s. familie et fa
 milie seorsum. Nam seorsum plangit
 familia superborum et seorsum familia
 luxuriosorum: seorsum familia auaro
 rum. Quarta est cena celestis de qua
 dicitur Apoc. xix. Bui qui ad cenam
 agmuerant sunt. Circa autem istam ce
 nam duo notanda sunt. Primo
 quis eam preparavit. Secundo propter
 quod est preparata. Circa primum
 notandum quod ista preparavit tota tri
 nitas. ita quod pater sua fercula po
 nit. filii vero sua spiritus sanctus sua.
 Pater enim ponit tria fercula. Pri
 mo sue fatiei claritatem visionem. Jo
 han. ij. Scimus quoniam cum apparu
 erit similes ei erim quod videbim eum
 sicuti est. Secundo omnium bonorum
 plenam possessionem. tunc enim erit om
 nia in omnibus. ut dicitur ad Corin.
 ix. Sapi. Venerunt mihi omnia bona
 propter cum illa. Tertio oim voluntatum
 et desideriorum plenam completionem et que
 rationem. Job. xij. Dne ostende no
 bis pacem et sufficiat nobis. Ista tria
 dicitur Corin. ij. Quod oculi non vidit
 nec auris audiit nec in cor homi
 nis ascendit et cetera. Oculi enim
 non sufficiunt videre tantam visionis
 claritatem. Nec auris audire tantam

